

PRAKTIKA Z KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU

Čas a místo: čtvrtek 8:00-10:50 J3018 lichý (sudý kalendářní)

Přednášející: PhDr. Jaroslava Hasmanová Marhánková, Ph.D.

Kontakt: jaroslava.marhankova@fsv.cuni.cz

Moodle ke kurzu: <https://d11.cuni.cz/course/view.php?id=7923>

Anotace kurzu

Cílem kurzu je rozvíjet praktické dovednosti studujících spojené s realizací vlastního kvalitativního výzkumu. Zásadní pozornost je přitom věnována především práci s daty, jejich zpracování a interpretování. Kurz probíhá blokově jednou za 14 dní. Jednotlivá setkání jsou zaměřena na diskusi dílčích kroků výzkumu. Čas mezi setkáními je vyhrazen pro realizaci praktických úkolů a práci na projektu. V průběhu kurzu mají studující za úkol pracovat na společném výzkumném projektu z oblasti sociologie medicíny (konkrétně se budeme věnovat tématu očkování – detaily budou upřesněny na prvním setkání kurzu). Kurz je zaměřen na rozvíjení praktických výzkumných dovedností (formulace cíle výzkumu a výzkumných otázek, konstrukce topic guidu k rozhovoru, vedení hloubkového rozhovoru, etické aspekty, práce s kvalitativními daty, psaní výzkumné zprávy...). V průběhu jednotlivých setkání budou mít studující možnost reflektovat svou průběžnou práci na projektu. Cílem kurzu je provést studující celým průběhem realizace kvalitativní případové studie od formulace výzkumné otázky po napsání závěrečné zprávy vycházející z analýzy dat z rozhovorů.

Zásady práce v kurzu:

- Atestace vychází z průběžné práce v kurzu (viz níže). Významná část práce v hodině zahrnuje diskusi jednotlivých kroků výzkumu, vaši průběžné práce a povinné literatury – setkání je proto určeno pro studující, kteří jsou připraveni o daných aspektech diskutovat. Pamatujte na to, že od vaší práce se odvíjí značná část přínosu, který si ostatní mohou z kurzu odnést
- Informujte mě ihned o jakýchkoliv nenadálých či očekávaných komplikacích, které by mohly ovlivnit vaši schopnost práce v kurzu a dodržení zadaných termínů. Moje včasná informovanost (a zdůvodnění těchto problémů) je základním předpokladem toho, abychom je spolu mohli řešit a případně našli oboustranně uspokojivé řešení.

Podmínky absolvování kurzu

- Aktivní (!) účast na společných setkání (tolerována je 1 neomluvená absence). Významná část zdárného průběhu kurzu závisí na zpětné vazbě, kterou si studující poskytují navzájem. Aktivní zapojení do diskuzí je tak zásadní podmínkou úspěšného absolvování. Podmínkou takového zapojení je dodržování osnovy kurzu (tj. absolvování dílčích kroků výzkumu tak, jak jsou koncipovány v rozvrhu kurzu, abychom o nich následně mohli na setkáních diskutovat)
- Odevzdání průběžných úkolů. V rámci semestru odevzdají studující celkem 2 průběžné úkoly:
 - o Anotaci jednoho odborného textu k tématu spolu s návrhem výzkumných otázek/témat, ke kterým je text inspiroval/na které je možné v dalším výzkumu navázat
 - o Přepis jednoho provedeného rozhovoru

- Odevzdání závěrečné výzkumné zprávy. Zpráva představuje ucelený text kopírující logiku odborného textu – tj. 1) představí teoretický kontext, ze kterého studující vycházejí, 2) popis metodologie výzkumu, 3) studující si vyberou jedno téma/oblast/výzkumnou otázku ze svého projektu, která byly podrobena analýze, a představí svá zjištění.

Rozsah textu: 6-7 NS (počítáno bez seznamu literatury)

Všichni studující budou v rámci kurzu pracovat na společném projektu. Druhá polovina kurzu bude zaměřena především na práci s daty. Ačkoliv budou po realizaci rozhovorů studující pracovat se všemi přepisy rozhovorů uskutečněných v rámci kurzu, závěrečná výzkumná zpráva je koncipována jako individuální úkol.

SHRNUTÍ POVINNÝCH ÚKOLŮ		
	Termín pro odevzdání	Počet bodů
Anotace odborného textu	21.10.2019	max. 10
Přepis rozhovoru	18.11.2019	max. 30
Závěrečná zpráva	20.1. 2020	max. 60

Atestace je udělována za zisk min: 65 bodů

Struktura kurzu

3.10. Úvodní uvedení do projektu – seznámení se s tématem, diskuze nad směřováním výzkumu. Formulace výzkumného projektu

Úkol č. 1: Vyhledejte si aktuální (sociálně vědní) odborný text, který se dotýká studovaného fenoménu (může se jednat o teoretickou stať či empirickou studii nedávného data). Na jeho podkladě zpracujte anotaci shrnující klíčové teze/závěry/myšlenky textu (formou plynulého textu v rozsahu max 1NS) a min 2 otázky či výzkumné problémy, ke kterým vás text inspiroval

Termín odevzdání: 21.10.

pozor! Kurz se mimořádné schází nikoliv 17.10. ale až 24.10.

24.10. Vztah teorie - metodologie – interpretace. Identifikace klíčových konceptů a formulace výzkumných témat/otázek

Povinná literatura

Hasmanová Marhánková, Jaroslava, Jitka Skálová (2016): *“Kritika povinného očkování v ČR – charakteristiky rodinčů a diskurzivní rámce, které využívají.”* Naše společnost 14 (1):

3-13. (Předem se omlouvám, že ke společné diskuzi zadávám vlastní text – jeho cílem je poskytnou obecný vhled do tématu ve vztahu k české společnosti)

Blume, Stuart. "Anti-vaccination movements and their interpretations." *Social science & medicine* 62 (3): 628-642.

31.10. konstrukce topic-uidu k rozhovorům, úskalí vedení rozhovorů

Na seminář si připravte seznam témat, která považuje pro rozhovor z klíčová

14.11. Etické aspekty kvalitativního výzkumu

Povinná literatura:

Guillemin, Marilys, Lynn Gillam (2004): „Etika, reflexivita a „eticky důležité okamžiky“ ve výzkumu.“ *Biograf* 35: 11-31.

Gronfors, M. (2000): „Od scientistní sociální vědy k zodpovědnému výzkumu: Poučení z výzkumu finských Romů.“ *Biograf* 23.

Úkol č. 2: Odevzdání anonymizovaného přepisu rozhovoru

Termín odevzdání: 18.11.

28.11. Práce s daty. Principy třídění a kódování dat. Možnosti využití softwaru po práci s kvalitativními daty.

Na seminář si přineste okódovaný rozhovor, který jste provedli. V rámci setkání budeme diskutovat proces vytváření kódu a kódování dat

12.12. Práce s daty II.

Před seminářem si přečtete všechny odevzdané rozhovory. Pokuste se na jejich základě modifikovat seznam kódů.